

A FOGYASZTÓI TÁRSADALOM ELLENTMONDÁSAI

1. A FOGYASZTÁS

- emberi igények → fogyasztás (elfogy!) ← termelés
- az ideális: a fogyasztás mennyisége = szükséglet
- a modern társadalom fogyasztásorientált → túlzott fogyasztás → túltermelés
- **értékválság**: minden pótolható, minden megvehető

2. A FOGYASZTÓI TÁRSADALOM

A modern társadalom a **fejlődésre** összpontosít. A fejlődés – a fogyasztói társadalom alapszemlélete szerint – csak a **gyarapodással** érhető el → folyamatosan, évről évre **nőjön a GDP!**

Ehhez viszont ösztönözni kell a fogyasztást: **a lakosság fogyasztása** lesz a **gazdaság fő mozgatórugója**.

Vegyél olyat, amire nincs is szükséged!

↓

túltermelés → túlzott nyersanyagfogyasztás

→ megnő a hulladékok mennyisége

→ pazarlás

→ értékrendtorzulás

3. KIMERÜLŐ TERMÉSZETI KINCSEK

túlzott nyersanyagfogyasztás → a készletek elfogynak

Megoldási kísérletek:

a/ újrahasznosítás – leginkább a fémek

b/ újabb készleteket fedezünk fel

c/ technológiai fejlődés: amit korábban nem érte meg kitermelni, az ma már gazdaságosan kitermelhető

d/ más anyagokkal helyettesítjük

e/ elindul az óceánok alján felhalmozódott nyersanyagok kutatása, kitermelése (mélytengeri bányászat) pl. mangángumók

A fosszilis energiahordozók viszont valóban elfogynak:

- a kőolaj – 40-50 év múlva
- a földgáz – 60-100 év múlva
- a kőszén – 150-250 év múlva

A megújuló természeti erőforrások egy része **nem képes újratermelődni** a gazdaság, a fogyasztás által diktált ütemben pl. a talaj termőképessége, az erdők faállománya, a legelők fűtakarója, a tiszta víz, az élővilág.

A valóban megújuló erőforrásokra kell koncentrálni:

- napenergia
- geotermikus energia
- szélenergia
- árapály energia

4. GYORSULÓ TÚLFOGYASZTÁS

Túlfogyasztás napja: az évnek az a napja, amikor a Föld népessége eljut oda, hogy elhasználta az egy évre rendelkezésre álló természeti erőforrásokat → innentől kezdve többet használ, mint amennyi újra tud termelődni.

1970-ben december 29-e volt.

2019-ben július 29.

Ilyen fogyasztás mellett ma 1,6 Földre lenne szükségünk. Ha az egész világ katarai színvonalon élne, akkor 4,8 Földre lenne szükségünk.

5. ÉLELMISZER-PAZARLÁS

túltermelés → a raktárban, a boltokban tönkre meg

→ az élelmiszer 10%-a a kukába kerül

→ a hulladékok bomlása miatt megnövekedett CO₂-termelés

túlfogyasztás + mozgásszegény életmód → **tömeges elhízás**

a szegény világban **éhezés**

„A magyar lakosság 40 százaléka túlsúlyos,

25 százaléka pedig elhízott.

Normál súlytartományba csupán a lakosság 33 százaléka tartozik.”

6. LÉGY TUDATOS VÁSÁRLÓ!

Csak azt vedd meg, amire tényleg szükséged van!

Ami még jó, de nincs rá szükséged, add annak, akinek szüksége van rá!

Ami elromlott, javítsd meg!

Minimalizáld a csomagolóanyagok mennyiségét!

Helyi terméket vedd!

Ökológiai gazdálkodásból származó terméket vásárolj!

7. SOK HULLADÉK

fogyasztás, túlfogyasztás, felesleges csomagolás → hulladék

Megoldási lehetőség: **szelektív hulladékgyűjtés**

Globális szinten a hulladékok 16%-át dolgozzák fel újra

Az **újrahasznosítás** élén az Európai Unió

38% újrafeldolgozás

50% lerakók

>5% szeméttégetők (energiát termel pl. Budapest hulladéka)

EU-n belül nagy különbségek:

Dánia vagy Németország a hulladék 1%-át lerakókba, mások több, mint 80%-át

Az egy főre jutó lakossági hulladéktermelésben nagyon nagy különbségek:
fejlett országokban > fejlődő országokban

Évi kommunális hulladékmennyiség az **USA-ban a legnagyobb**: >800 kg/fő

Az egyszer használatos műanyag termékek **gyártásának tilalma**

Szemétsziget a Csendes-óceán északi medencéjében (kb. 7 magyarországnyi kiterjedésű)

Mikroműanyagok